

Mötesanteckning SRO

Politiskt samrådsorgan mellan VästKom och Västra Götalandsregionen

Datum: 3 maj 2023

Tid: 10.00-12.00

Mötesform: På plats i Centralhuset konferens, Göteborgs Centralstation och digitalt via länk.

Inbjudna: Catharina Sundström, Västkom, Peter Amundin, VGR, Malin Swärd Davidsson, Västkom, Hanna Svanström, VGR (förhinder), Ulrika Söderlund, VGR.

Kallade: Se lista.

För Västra Götalands fyra kommunalförbund (VGK)

Kommunpolitiker

Miguel Odhner (S), Göteborgsregionen

Marina Johansson (S), Göteborgsregionen, **vice ordförande**

Theres Sahlström (M), Skaraborg

Ulf Olsson (S), Boråsregionen

Peter Eriksson (M), Fyrbodalsregionen

Adam Johansson (M) Skaraborg

Bengt Hilmersson (C), Boråsregionen

Dan Nyberg (S), Fyrbodalsregionen

Tjänstepersoner

Erik Lindskog, direktör Västkom

Anneli Assmundson Bjerde, beredning Västkom

Gitte Caous, förbundsdirektör Göteborgsregionen

Lena Holmlund, extra representant för Göteborgsregionen

Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör Fyrbodalsregionen

Magnus Haggren, förbundsdirektör Boråsregionen

Kristofer Svensson, förbundsdirektör Skaraborg

För Västra Götalandsregionen (VGR)

Regionpolitiker

Helén Eliasson (S), ordförande Regionstyrelsen, **ordförande**

Lars Holmin (M), vice ordförande Regionstyrelsen

Janette Olsson (S), ordförande strategiska Hälso- och sjukvårdsnämnden (SSN)

Carina Örgård (V), förste vice ordförande SSN

Monika Beiring (M), andre vice ordförande SSN

Tjänstepersoner

Karin Looström Muth, hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektör

Åsa Jackson, beredning

Ann-Katrin Schutz, beredning

Administration

Johanna Karlsson Deucher, **sekreterare**

Kommunikation

Kommunikatörstjänsten är vakant

Dagordning

1. Mötets öppnande
 - a) närvaro/upprop
 - b) övriga frågor

- a) Förhinder: Theres Sahlström, Ulf Olsson, Adam Johansson, Lars Holmin, Janette Olsson, Monika Beiring, Karin Looström Muth. Kristofer Svensson förhinder efter klockan 11.00.

- b) Inga övriga frågor.

2. Godkännande av dagens agenda

Dagens agenda godkändes.

3. Föregående mötesanteckning

Inga synpunkter på föregående mötesanteckning som var ett per capsulam-beslut via enkätutskick.

[2023-02-23 Mötesanteckning per capsulam Politiskt samrådsorgan SRO.pdf \(vgregion.se\)](#)

4. Information om politiskt samrådsorgan SRO – Vad är och vad gör SRO?

Information (10 minuter)

Föredragande: Helén Eliasson, ordförande, VGR och Marina Johansson, vice ordförande, Västkom.

Ställningstagande: SRO noterar informationen.

Det politiska samrådsorganet SRO har under många år varit en mötesplats på länsnivå för Västra Götalandsregionen och länets kommuner i välfärdsfrågor, främst hälso- och sjukvård och angränsande socialtjänst. Huvuduppdraget för SRO är målinriktad politik i syfte att utveckla och fördjupa samverkan om de verksamheter med offentligt uppdrag som huvudmännen ansvarar för. Den enskilde ska få en god och säker vård, stöd och omsorg med effektiva samordnade insatser.

VGR har företrätts av regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsstyrelsens presidier och kommunerna av respektive ordförande i de fyra kommunalförbunden. Samrådsorganet har inget mandat att fatta länsövergripande beslut utan rekommenderar huvudmännen att fatta beslut i frågor som rör samtliga 49 kommuner och Västra Götalandsregionen. SRO sammanträder 4–5 gånger per år.

Du kan läsa mer om SRO på vårdsamverkans hemsida >> [Politiskt samrådsorgan, SRO - Vårdsamverkan i Västra Götaland \(vardsamverkan.se\)](#)

Beslutad struktur och organisation från år 2019

För att utveckla den politiska dialogen mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner genomfördes under år 2019 en utökning av SRO. Samrådsorganet kompletterades med en förtroendevald per kommunalförbund som inom respektive kommunalförbundsområde (alternativt inom respektive kommunalförbund) har uppdrag inom välfärds- och omsorgsområdet. Detta för att få en tydligare roll i beredning av gemensamma hälso- och sjukvårdsfrågor inför beslut av respektive sjukvårdshuvudman men även i beredningen av ärenden som får konsekvenser för den andra huvudmannen.

Vid politiska samrådsmöten ska kommunallagens bestämmelser om nämnder användas där det är möjligt. Mötesanteckningar ska föras och beslut benämns ställningstaganden. Mötesanteckningarna ska godkännas av ordförande och publiceras på hemsidan.

Vad arbetar SRO med i dag?

Utvecklingen av god och nära vård i Västra Götaland är ett gemensamt arbete för kommunerna och Västra Götalandsregionen. Det politiska samrådsorganets uppgift är att verka för samsyn i länsövergripande frågor om strategier för att möta dessa utmaningar. Hälso- och sjukvårdsavtalet är en viktig grund för parternas gemensamma arbete. Exempel på aktuella ärenden under året är samverkansavtal för familjecentraler och ungdomsmottagningar samt arbetet med nära vård och utvecklingsarbetet inom Färdplan Nära vård.

5. Sammanställning av ställningstaganden under året 2022 och vägen framåt 2023
Information (10 minuter)
Föredragande: Anneli Assmundson Bjerde, Västkom och Åsa Jackson, VGR.

Ställningstagande: SRO noterar informationen.

De ställningstaganden och rekommendationer som SRO gjorde under förra året rör gemensamma utvecklingsområden inom nära vård där båda huvudmännen behöver vara överens om en gemensam struktur och hantering av de styrdokument som finns i samverkan.

Här kan du läsa alla mötesanteckningarna från SRO >> [Alla mötesanteckningar SRO - Vårdsamverkan i Västra Götaland \(vardsamverkan.se\)](#)

Ett axplock från år 2022

- Under året presenterades lägesrapporter om covid-19 och kriget i Ukraina.
- SRO tog ställning till gemensamma samverkansavtal, exempelvis [digitala hjälpmedel](#).
- Det togs fram ett förslag till förlängning av överenskommelse om [samverkan vid in- och utskrivning från slutet hälso- och sjukvård](#).
- Det var ett stort fokus på [hälso-och sjukvårdsavtalet med tillhörande överenskommelser](#) och [Färdplan nära vård](#).

Vad är på gång år 2023?

Länsgemensam utvecklingsplan

Västra Götalandsregionen och kommunerna arbetar vidare enligt Färdplan – strategi för god och nära vård som beskriver hur vi organiserar det länsgemensamma utvecklingsarbetet inom omfattning och ansvar, struktur, berednings- och beslutsprocess. Vi behöver utveckla

ett samarbete som upplevs gränslöst för den enskilde för att säkerställa en god vård och ett gott liv.

Länsgemensamma utvecklingsbehov

Tre övergripande perspektiv:

- [Gemensamt ansvar – ledning och styrning](#)
Huvudmän och vårdgivare behöver utveckla ett samarbete som upplevs gränslöst för den enskilde, för att säkerställa ett gott stöd och en god vård och omsorg.
- [Förändra och utveckla arbetssätt i samverkan](#)
En omställning till god och nära vård innebär ett förändrat förhållningssätt där det sker en förflyttning i såväl förhållningssätt som i sättet att arbeta.
- [Stärka grundläggande förutsättningar i samverkan](#)
För att utveckla en god och nära vård i samverkan finns det grundläggande förutsättningar som behöver stärkas för att kunna genomföra de förändringar som krävs. Exempel på grundläggande förutsättningar är kunskapsstyrning och kompetensutveckling samt digitala hjälpmedel och välfärdsteknik.

Det länsgemensamma utvecklingsarbetet med identifierade och omhändertagna utvecklingsbehov samt prioriteringar av behoven kommer att presenteras på hemsidan för Vårdsamverkan Västra Götaland >> [Länsgemensamt utvecklingsarbete - Vårdsamverkan i Västra Götaland \(vardsamverkan.se\)](#)

6. Återrapportering från kommunerna om ett utökat politiskt samrådsorgan inom sammanhållen hälso- och sjukvård (SRO)
Information (10 minuter)
Föredragande: Erik Lindskog, Västkom.

På mötet i november 2022 presenterades den nya politiska organisationen samt den översyn som gjorts av det politiska samrådsorganet SRO i samband med omorganisationen. Dialog påbörjades och de fyra kommunalförbunden och Västkom tog med sig frågan till kommunerna för vidare diskussion.

Ställningstagande: SRO noterar informationen.

Det har förts dialoger på delregional nivå och samtal pågår fortfarande. Det finns inte någon konkret tidsplan när frågan är utredd men troligen till hösten 2023. Det har varit ett byte av förtroendevalda och Västkom är också under förändring vilket gör att frågan tar längre tid att besvara.

Medskick

- Västra Götalandsregionen och Västkom behöver ha en nära dialog tills formen har satt sig så att arbetet inte tappar fart.
- Det är viktigt att prata om hur alla ska arbeta tillsammans i en god och nära vård för patienten. I detta är primärvården en stor nyckel där krav- och kvalitetsboken kan behöva ses över. Hur ska vi arbeta för att få en sömlös vård?
- Det är önskvärt att visa beredningsvägarna inom samverkan för ett bättre samarbete.

7. Omvärldsbevakning om tillgången till hjälpmedel nationellt i jämförelse med Västra Götaland.

Information (20 minuter)

Föredragande: Anneli Assmundson Bjerde, Västkom och Peter Amundin, VGR.

Ställningstagande: SRO noterar informationen.

Socialstyrelsen har uppdrag att långsiktigt följa upp hjälpmedelsområdet

Två nationella datainsamlingar har hittills presenterats (år 2020 och 2021) med uppgifter om:

- Förskrivna hjälpmedel under ett kalenderår och tvärsnittsdata (en gång per år).
- Hjälpmedelsavgifter för den enskilde (vartannat år).

Statistiken är uppdelad på kön och åldersgrupper samt efter region och kommun. Statistiken visar att tillgång och kostnader för patienter skiljer sig åt mellan olika regioner och kommuner vilket försvårar jämförelser.

Långvarigt samarbete och regionövergripande lösningar med individen i centrum

Vi vill skapa ett långsiktigt och framgångsrikt arbete för att ena Västra Götalandsregionens (VGR) och kommunerna i Västra Götaland (VGK) intressen kring ett gemensamt regelverk, sortiment och lösningar för distribution med mera. Ett syfte med samarbetet är att förverkliga innebörden i Hälso- och sjukvårdsavtalet, där parterna verkar tillsammans för att på bästa sätt ta ett gemensamt ansvar med individens perspektiv i centrum. Över tid har produktområde efter produktområde reglerats vilket inneburit att VGR och VGK skapat regionövergripande lösningar för regelverk, försörjning och distribution. Ett arbete som fortgår. Vi vill arbeta tillsammans för att få effekten att det ska vara enkelt och tryggt att vara patient/brukare och att det ska vara patientsäkert och hälsoekonomiskt och nyttja våra resurser på ett bra sätt.

Vilka faktorer påverkar utvecklingen?

- Den demografiska utvecklingen
- Omställningen till Nära vård
- Ny teknik och digitalisering
- Vad som händer i världen (pandemi, krig, inflation)
- Det nya regelverket, förordning om medicintekniska produkter - MDR
- De senaste upphandlingarna inom Lagen om offentlig upphandling (LOU) visar att kostnaden kommer att öka
- Översyn av betalningsstyrning av hjälpmedel inom Västra Götalandsregionen.

Under utvecklingsfasen har digitala hjälpmedel drivits som ett projekt och det är delvis fortfarande ett projekt men under år 2023 lyfts det in i ordinarie ledningsstruktur. Tidigare var det tre olika ledningsråd som satt med samma frågor. Dessa tre slogs ihop till ett gemensamt ledningsråd år 2019. Arbetet fungerar väl trots att det är ett stort område med många olika produktområden och frågor.

Vem som får hjälpmedel och vad man får finns reglerat i handböckerna. Det finns en gedigen process om hur man ska förskriva hjälpmedel och det finns ett bra hållbarhetstänk om rekonditionering av produkter. Det är svårt att göra jämförelser på övergripande nivå, man behöver gå längre ner i kedjan, på produktområde och göra ett urval för att se skillnader.

Medskick

- Hur ska vi tänka samhällsekonomiskt i framtiden för att kunna bevara självständigheten för våra omsorgstagare så länge som möjligt?
- En stor och viktigt fråga. Betyggande att vi har ett bra samarbete så att vi kan bevara hälsa och självständighet långt upp i åldrarna.
- Vårdens förflyttningar sker ständigt. Kommunernas invånare blir friskare och därför är det en ständig förflyttning av gränser. Det leder till ökade kostnader för både region och kommun.

- Beslutsstöd och kriterier för förskrivning i jämförelse med andra regioner mellan olika produktområden.

8. Slutrapport: Läns-gemensam uppföljning och analys av god och nära vård
Information och ställningstagande (20 minuter, bilaga)

Föredragande: Malin Swärd Davidsson, VästKom (Hanna Svanberg, VGR hade förhinder)

Länk >> [Slutrapport: Läns-gemensam uppföljning av god och nära vård \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Ställningstagande: *Det politiska samrådsorganet SRO noterar informationen och ställer sig bakom förslagen om fortsatt arbete som presenteras i rapporten "Läns-gemensam uppföljning av god och nära vård".*

Syftet med rapporten: att beskriva uppföljningsindikatorer av betydelse för en god och nära vård

Syftet med rapporten är att beskriva uppföljningsindikatorer av betydelse för förflyttningen till en nära vård och följsamhet till läns-gemensamma styrdokument. De förslag på indikatorer som presenteras bygger på både nationella indikatorer och indikatorer som redan idag följs i Västra Götaland. Rapporten begränsas till att omfatta indikatorer och centrala mått av betydelse för samverkan.

Arbetsgruppen fick förändrade förutsättningar genom att det nya förslaget på hälso- och sjukvårdsavtal inte godkändes av alla parter. Gruppen fick då anpassa sig till det sedan tidigare gällande hälso- och sjukvårdsavtalet med lagreglerade överenskommelser, vilket påverkat omfattningen av det som presenteras i rapporten.

Med stöd av identifierade förflyttningar i *Färdplan – läns-gemensam strategi för god och nära vård* har indikatorer av betydelse identifierats.

Det handlar om

- att göra en förflyttning från slutna vård till öppen vård
- fler hälsofrämjande och förebyggande insatser
- ökad kontinuitet och samordning, tillit och samverkan
- mer personcentrerad vård och omsorg
- mer tillgänglig vård, till exempel genom digitalisering.

En kartläggning visar att det saknas indikatorer kopplade till patientnyttan

Arbetsgruppen konstaterade att det finns få indikatorer som belyser förflyttningen till en nära vård. Det finns behov av att utveckla nya indikatorer och datakällor då dagens uppföljningar saknar koppling till patientnyttan och inte ger stöd för att följa omställningen till den nära vården. Det finns många kvantitetsindikatorer, få kvalitetsindikatorer och inga indikatorer kopplade till kostnader.

Vilka är våra framgångsfaktorer i arbetet med uppföljningen av god och nära vård?

- Följa och arbeta med resultatet över tid.
- Utveckla nya indikatorer.
- Se över organisation och resurser.
- Bevaka och gå i takt med det nationella arbetet.
- Visualisera och tillgängliggöra den läns-gemensamma uppföljningen på www.vardsamverkan.se

Förslag på fortsatt arbete

En första resultatrapport tas fram våren 2023 och hanteras enligt föreslagen modell för uppföljning. I samband med redovisning genomförs även en utvärdering av modellen.

Till det läns-gemensamma utvecklingsarbetet lyfts att

- fortsätta arbetet kring samordnad individuell plan och avvikelser i samverkan.
- genomföra "patientresor" för att få en kvalitativ uppföljning.
- inkludera översyn av indikatorer vid revidering och framtagande av nya styrdokument.
- revidera den läns-gemensamma riktlinjen för gemensamma styrdokument som kompletteras med styrning kring uppföljning.

Medskick

- Arbetet med läns-gemensam uppföljning och analys av god och nära vård behöver återkomma på kommande möte med längre tid för diskussion kring aktuella indikatorer.
- Det behövs en gemensam genomförandeplan av den nära vården så att parterna inte arbetar dubbelt.

9. Information om Kvinnofrid – nytt upplägg

Information (10 minuter)

Föredragande: Catharina Sundström, Västkom.

Ställningstagande: SRO noterar informationen.

År 2021–2023 genomför Sveriges kommuner och regioner (SKR) en särskild kvinnofridssatsning för att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Satsningen finansieras delvis med statliga medel och dialog är inledd med regeringen om en eventuell fortsättning.

Syftet med kvinnofridssatsningen är att stödja kommuner och regioner att bättre

- förebygga och tidigt upptäcka våld
- stödja våldsutsatta och deras barn
- verka för att våldsutövare ändrar beteende.

På länsnivå har upplägget varit en halvtidstjänst för arbetet med kvinnofridsfrågor med pengar från SKR. Det har varit svårt att få snurr på upplägget från tidigare år och 2023 kommer det bli en förändring där arbetet kommer ske på delregional nivå i stället för på länsnivå. Under år 2023 kommer 1 750 000 kronor i statsbidrag att delas ut till de fyra regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) vi har i Västra Götaland.

10. Samverkansavtal Familjecentral och familjecentralsliknande verksamheter i Västra Götaland
Ställningstagande (10 minuter, bilaga)
Föredragande: *Ulrika Söderlund, VGR och Catharina Sundström, Västkom.*

Ställningstagande

- *Det politiska samrådsorganet SRO ställer sig bakom förslaget på Samverkansavtal för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter i Västra Götaland och rekommenderar parterna att fatta beslut i enlighet med förslaget.*

På uppdrag av Vårdsamverkan Västra Götaland har förslag på ett samverkansavtal för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter i Västra Götaland tagits fram.

Under hösten 2022 har förslaget till samverkansavtal varit hos parterna på remiss. Generellt var inkomna synpunkterna positiva på ett samverkansavtal som tydliggör uppdraget, skapar ett likvärdigt innehåll och kvalitetssäkrar verksamheterna. Ett samverkansavtal främjar långsiktig samsyn och stabilitet för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter. Samverkansavtalet bör antas av huvudmännen under hösten 2023 för att kunna träda i kraft från 2024-01-01.